

Seria de dezbateri „Cultura de mâine. Despre schimbare”

DEZBATERE ONLINE DE ZIUA EUROPEI SECTORUL CULTURAL POST COVID-19

-Rezumat și concluzii-

Pentru că Ziua Europei din acest an se petrece sub auspicii extrem de speciale, Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală a dat startul unei serii de dezbateri cu titlul: „Cultura de mâine. Despre schimbare”.

Prima dezbatere a reunit personalități și autorități culturale cu atitudini tranșante și constructive despre rolul și rostul culturii în societate. Dezbateră s-a concentrat în jurul ideilor legate de:

- felul în care va arăta cultura post COVID-19, afectată inegal și diferit de măsurile de izolare;
- cum se va putea prezerva diversitatea formelor de manifestare artistică;
- ce ar trebui să facă decidenții și operatorii culturali instituționali sau independenți pentru continuarea drumului început pentru afirmarea Sectoarelor Culturale și Creative;
- cum ar trebui să fie utilizate cifrele, statisticile și datele operative pentru a putea genera cadre de reglementare raționale flexibile, astfel încât să se reducă discrepanțele de resurse de toate categoriile între sectorul cultural public și cel privat.

Prima dezbatere a avut ca participanți multe nume cu notorietate care activează în cadrul domeniului culturii din România sau care sunt puternic conectate la cultura românească, având reședința în afara granițelor:

1. Ministrul Culturii – DI Bogdan Gheorghiu
2. Consilierul Prezidențial – prof. univ. dr. Sergiu Nistor
3. Ambasadorul României în Republica Franceză – DI Luca Niculescu
4. Președintele INS – prof. univ. dr. Tudorel Andrei
5. Scriitorul Matei Vișniec
6. Președintele Juriului de Onoare al Asociației Române de Relații Publice – prof.univ.dr. Dumitru Borțun
7. DI Cătălin Ștefănescu – Jurnalist
8. Directorul Muzeului Național de Artă Contemporană București (MNAC) – DI Călin Dan
9. Directorul Administrației Fondului Cultural Național (AFCN) – Dna Irina Cios
10. Directorul ARTEXIM, Directorul Festivalului George Enescu – DI Mihai

Constantinescu

11. Director Cercetare INCFC – Dr. Anda Becuț Marinescu

Moderarea discuțiilor a fost asigurată de către *Directorul General al INCFC și Prorectorul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică, conf. univ. dr. Carmen Croitoru.*

Politicile culturale de adaptare ce includ dimensiunea tehnologică reprezintă, în opinia participanților, primele măsuri pe care Europa le va lua consonant pentru păstrarea valorilor spirituale comune, demonstrând solidaritate și empatie în fața calamității universale. Reziliența Uniunii Europene, constând, mai ales, în simbioza între cultură, comunicare și tehnologie, va deveni, cu siguranță, una dintre caracteristicile principale ale viitorului culturii.

Participanții au discutat și măsurile anunțate la nivelul unor țări cu activitate și consum cultural foarte ridicat, dar și cum ar putea afecta detaliile destinate protejării populației, modul de receptare al unor bunuri culturale care au nevoie de condiții speciale de manifestare. S-au adus în discuție și ce noi orizonturi de așteptare estetică se vor activa în contextul în care concurența, în mediul virtual, trece de la local la global și cât de importantă va fi selecția pe criterii de valoare a produselor expuse online.

Astăzi se vorbește mai mult decât oricând despre vulnerabilitatea sectorului independent, dar asta nu înseamnă că celelalte categorii de instituții sunt mai puțin vulnerabile. Este nevoie de mai mult echilibru din punct de vedere al finanțărilor și, astfel, de o diminuare a clivajelor între marile evenimente culturale din România și toate celelalte activități ale instituțiilor de cultură de importanță națională.

Ministrul Culturii, dl Bogdan Gheorghiu, a subliniat măsurile adoptate în regim de urgență și importanța stopării unei eventuale antagonizări dintre mediul public și cel privat al culturii, printr-o structurare a Sectoarelor Culturale și Creative prin politici dedicate.

Ambasadorul României în Republica Franceză, dl Luca Niculescu, a comunicat cele mai recente măsuri luate de guvernul francez pentru susținerea artelor spectacolului și importanța pe termen scurt și mediu a colaborărilor și coproducțiilor europene.

Scriitorul Matei Vișniec a remarcat că Sectorul cultural a fost primul afectat și că, din păcate, va ieși ultimul din criză, iar pe fondul acestei crize, rolul statului este perceput cu totul diferit: acum, toate privirile se îndreaptă spre stat ca salvator universal.

Toți invitații au fost de acord că, în mod paradoxal, criza provocată de coronavirus a adus, pentru prima dată în istoria recentă, cultura ca subiect principal la nivel central și public, și s-au făcut pași importanți pentru promovarea conceptului de cultură la nivelul mentalității generale.

Din concluziile sintetizate de profesorul Dumitru Borțun a reieșit ideea că domeniul culturii nu este doar un teren de joc pentru creatorii de conținuturi, un teren al consumului sau un factor de contribuție la PIB. Dimensiunea educațională a domeniului culturii este una esențială, atât cu sensul de formare a cunoștințelor, cât și a gusturilor și a comportamentelor publicului, iar instituțiile de cultură trebuie să aibă capacitatea de a proiecta multiple scenarii alternative pentru viitor, fără să își preia șabloanele din trecut, ci doar învățămintele, lecțiile pe care istoria le-a dat.

Cultura joacă rolul de revelator al valorilor umaniste europene și poate să reprezinte o busolă care indică direcțiile ce nu trebuie părăsite în încercarea de a regândi un proiect național și continental.